

АДМІНІСТРАТИВНЕ, ФІНАНСОВЕ, ПОДАТКОВЕ ПРАВО

УДК 351.741(477)

DOI 10.33111/lre.2019.18.073

О. А. Лупало*,
кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри
публічного управління та адміністрування,
Національна академія внутрішніх справ

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ

Стаття присвячена проблемам оцінювання ефективності діяльності національної поліції, зокрема питанням адміністративно-правового забезпечення критеріїв оцінки ефективності діяльності органів і підрозділів Національної поліції України. Досліджено основні підходи до визначення ефективності професійної діяльності органів національної поліції, а також критерії оцінки поліції зарубіжних країн і доцільність їх закріплення в нормативно-правових актах України. Наведено авторські рекомендації щодо вдосконалення правового регулювання якісних характеристик оцінювання поліції для запровадження в діяльність органів національної поліції України.

Ключові слова: органи і підрозділи національної поліції, показники ефективності, критерії оцінки, громадська думка, ефективність діяльності національної поліції.

Статья посвящена проблемам оценки эффективности деятельности национальной полиции, в том числе вопросам административно-правового регулирования критериев оценки эффективности деятельности органов и подразделений Национальной полиции Украины. Исследуются основные подходы к определению эффективности профессиональной деятельности органов национальной полиции, а также критерии оценки полиции зарубежных стран и целесообразность их закрепления в нормативно-правовых актах Украины. Приводятся авторские рекомендации по совершенствованию правового обеспечения качественных характеристик оценивания

* Lupalo O.A., Candidate of Juridical Sciences (Ph.D.), Associate Professor (Docent), Professor of the Department of Public Management and Administration of the National Academy of Internal Affairs

EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF THE ACTIVITIES OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE: ADMINISTRATIVE AND LEGAL ASPECTS

полиції для внедрения в деятельность органов национальной полиции Украины.

Ключевые слова: органы и подразделения национальной полиции, показатели эффективности, критерии оценки, общественное мнение, эффективность деятельности национальной полиции.

The article is devoted to the problems of improving the evaluation of the effectiveness of the activities of the national police, including the administrative and legal regulation of the criteria for evaluating the performance of the bodies and units of the National Police of Ukraine. The basic approaches to determining the effectiveness of professional activity of the bodies of national police, as well as the criteria for evaluating the police of foreign countries and the feasibility of their consolidation in the normative-legal acts of Ukraine are investigated. The author's recommendations on the improvement of the legal regulation of the qualitative characteristics of police evaluation for the implementation of the bodies of the national police of Ukraine are given.

Keywords: national police bodies and units, performance indicators, evaluation of criteria, public opinion, the effectiveness of the national police.

Постановка проблеми. Можливість використання соціальних ресурсів для розбудови демократичної правової держави передбачає пошук шляхів переходу від традиційних і усталених моделей державотворення до парадигми, що базується на врахуванні якісно нових чинників. Зокрема, в адміністративно-правовому просторі особливий інтерес у цьому сенсі становить забезпечення об'єктивного та зваженого оцінювання позитивних і негативних сторін функціонування сучасної моделі системи національної поліції, чіткої раціональної реалізації основних повноважень поліцейських органів та підрозділів при комплексному залученні всіх суб'єктів державного управління, ефективного використання ними всіх засобів при виконанні їхніх завдань, а також можливості послідовного втілення в практичну діяльність адміністративно-правових заходів структурного та організаційного реформування органів та підрозділів поліції з метою задоволення соціальних потреб українського суспільства.

На перше місце виходять зміни пріоритетів завдань органів національної поліції у системі правоохоронних органів і значення кожного працівника поліції при виконанні своїх службових обов'язків як ключового елемента системи управління. З огляду на сучасні тенденції суспільного розвитку, нового значення набувають проблеми об'єктивного оцінювання результатів професійної діяльності не лише окремих працівників поліції, а й орга-

нів та підрозділів поліції в цілому, їх відповідність соціальному призначенню.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема адміністративно-правового забезпечення оцінки ефективності професійної діяльності органів та підрозділів національної поліції була і залишається доволі актуальною. Її дослідження у ракурсі оцінювання ефективності діяльності органів внутрішніх справ (1991–2014 рр.), а також у процесі формування національної поліції відображені в працях і науковців, і практиків (О. І. Антонюка, О. М. Бандурки, К. Л. Бугайчука, Б. Я. Гаврілова, В. І. Галагана, В. А. Гузя, Н. В. Камінської, В. Л. Костюка, І. В. Кукіна, М. В. Лошицького, Є. Д. Лук'янчикова, М. А. Погорецького, А. М. Сердюка, С. М. Смокова, В. М. Тертишника, О. Г. Яновської та інших). Однак результати досліджень щодо функціонування та розвитку нової моделі національної поліції лише надали право стверджувати, що оцінка діяльності органів і підрозділів поліції залишається актуальним питанням і потребує вдосконалення та правового оформлення, навіть незважаючи на те, що на практиці вже зроблено рішучі кроки щодо побудови оптимального підходу до оцінювання та визначення основних критеріїв оцінки їх ефективності. При цьому, слід зауважити, що в країнах Європейського Союзу, США напрацьований значний досвід оцінювання ефективності роботи поліції, який потребує аналізу на предмет можливості впровадження у національну систему оцінювання ефективності діяльності поліції.

Прийняті за останні роки у цій сфері рішення Кабінету Міністрів України, накази МВС України потребують вдосконалення, зокрема, вони не мають мати декларативного характеру, мають забезпечувати можливість об'єктивного відображення наявного стану та своєчасного реагування органів поліції на зміни криміногенної ситуації в суспільстві.

Постановка завдання. Для адміністративно-правового забезпечення системи оцінювання ефективності діяльності органів національної поліції першочергово необхідно, насамперед, визначити підходи, на основі яких слід побудувати зрозумілу систему оцінювання правоохоронних органів, яка б відповідала вимогам сучасного суспільства. Слід визначити зміст поняття «ефективність діяльності поліції» та окреслити систему оцінки, яка б дозволяла формулювати актуальні завдання та напрямки для корекції правоохоронної діяльності, що в кінцевому підсумку доз-

волиять забезпечувати ефективність роботи поліції. У зв'язку з цим, аналіз ефективності результатів діяльності поліції виступає важливим і невід'ємним інструментом системи державного управління. Однак, проблема розробки системи критеріїв і показників ефективності діяльності органів національної поліції, що є актуальною протягом тривалого часу, поки що не вирішена. Слід зауважити, що у різний час у різних державах увага акцентувалася на різних аспектах оцінювання правоохоронних органів, як-от: оцінка ефективності діяльності за кінцевим результатом, за фактично витраченими ресурсами, за кількісними показниками тощо. Метою цієї статті буде визначення сучасного погляду на аспекти адміністративно-правового забезпечення системи оцінювання ефективності діяльності органів і підрозділів національної поліції України, пошук обґрунтованих адміністративно-правових заходів для закріплення ефективного моніторингу за діяльністю поліції нормативно-правовими актами.

Основні результати дослідження. Аналіз адміністративно-правових засад оцінювання результатів діяльності органів національної поліції свідчить, що системного та ефективного адміністративно-правового забезпечення цього процесу на сьогодні в Україні не досягнуто. Загальні засади оцінювання, які визначені в Законі України «Про національну поліцію» й окремі рішення Міністерства внутрішніх справ України та Кабінету Міністрів України суттєво не вплинули на ситуацію щодо об'єктивного та якісного оцінювання ефективності правоохоронних органів. Сьогодні потрібно чітко визначити системні підходи щодо оцінювання діяльності органів національної поліції, забезпечити їх нормативно-правове закріплення, що дозволить ефективно оцінювати результати діяльності поліції, розробляти ефективні заходи щодо удосконалення поліцейської діяльності.

Передусім, доцільно зазначити, що вивчення результатів наукових досліджень, присвячених проблемі ефективності діяльності органів поліції, дає підстави для висновку про відсутність єдиного підходу до визначення поняття «ефективність діяльності органів поліції». Тому постає проблема уточнення змісту поняття «ефективність діяльності органів поліції» та розробки критеріїв ефективності залежно від виду діяльності органів.

Аналіз літературних джерел свідчить, що термін «ефективність» було розроблено в сфері економічних наук, де він вважається видом оціночного критерію, який виступає в якості кількіс-

ного параметру через співвідношення витрат і результатів здійснюваної в кінцевому підсумку діяльності [1, с. 202]. При розгляді поняття «ефективність» науковці розрізняють категорії «оптимальність» і «результативність», які мають смислову відмінність і співвідносяться між собою як загальне і особливе. Ефективність є ступінь, міра досягнення поставлених перед управлінням цілей; оптимальність — це технологія управління, тобто досягнення максимального ефекту при найменших витратах ресурсів, зусиль і часу, а результативність — це показник ефективності управління, що підкреслює її результат [2, с. 142].

На жаль, поняття «ефективність діяльності органів поліції» нормативно не закріплене, а щодо системи оцінювання ефективності діяльності органів і підрозділів національної поліції на законодавчому рівні визначені лише окремі аспекти, які теж потребують додаткового опрацювання. Так, положеннями ст. 11 «Взаємодія з населенням на засадах партнерства» Закону України «Про Національну поліцію» [3] передбачено, що: 1) діяльність поліції здійснюється в тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства і спрямована на задоволення їхніх потреб; 2) з метою визначення причин та/або умов учинення правопорушень планування службової діяльності органів і підрозділів поліції здійснюється з урахуванням специфіки регіону та проблем територіальних громад; 3) рівень довіри населення до поліції є основним критерієм оцінки ефективності діяльності органів і підрозділів поліції; 4) оцінка рівня довіри населення до поліції проводиться незалежними соціологічними службами в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України [3].

Таким чином, для оцінки довіри населення до поліції законодавець визначив послідовну переорієнтацію поліції на соціально обслуговуючу функцію, встановлення партнерських відносин з населенням, профілактику правопорушень, вирішення питань соціального захисту працівників поліції з боку держави. Через пріоритет основних завдань можна визначити новий підхід до поняття «ефективності діяльності поліції», а саме — ефективність діяльності поліції виступає мірою досягнення соціально-значущих цілей, що визначається зовнішніми і внутрішніми параметрами, де суб'єктами оцінки внутрішніх параметрів виступають органи управління, а зовнішніх параметрів — населення, суспільство. Таким чином, серед основних показників зовніш-

нього оцінювання ефективності діяльності поліції виступають: надання громадських послуг, забезпечення безпеки потерпілого і свідків, відшкодування шкоди потерпілим у результаті злочину та різні види професійної діяльності поліції.

Вивчення та аналіз громадської думки про поліцію дозволяють прислухатися до «порад» населення за тими чи іншими напрямками діяльності, дізнатися, що конкретно очікують сьогодні громадяни від поліції, встановити оцінку населенням роботи поліції та визначити напрямки вдосконалення діяльності органів поліції. Але як показує світова правоохоронна практика, самого формального вивчення громадської думки для отримання об'єктивних оцінок про діяльність правоохоронних органів мало.

Довіра громадян до поліції — це кінцевий орієнтир у комплексі заходів, які направлені на оцінку ефективності роботи національної поліції, у тому числі за участю громадськості. Тому, на нашу думку, норми досліджуваної статті 11 Закону України «Про національну поліцію» потребують змін і доповнень. Водночас МВС України має розробити комплекс заходів щодо реалізації всіх положень вказаної статті.

Потребу в досконалішій системі оцінювання діяльності національної поліції вбачає і Міністр внутрішніх справ України, який зазначив, що метою нової системи оцінювання є впровадження «нової системи оцінки поліцейської діяльності», яка буде здійснюватися за чотирма напрямками: результати зовнішнього опитування; оцінка бізнес-середовищем ефективності поліцейської діяльності; результати внутрішнього опитування; результати виконання пріоритетних завдань [4, с. 85].

Зазначені складові оцінювання деталізовані у Концепції «100 днів якості Національної поліції» [4, с. 85–86], за якою мали б бути оцінені всі поліцейські, які пройшли атестацію незалежно від їхніх посад, звань, а також територіального та структурного підпорядкування. Ми підтримуємо думку науковців, які вважають, що такий підхід забезпечив би належний баланс кількісних та якісних показників. Однак подальшого правового розвитку згадана Концепція не отримала. Не знайшло належного визначення та запровадження організаційно-правових засад у практичну діяльність й положення щодо оцінки рівня довіри населення до поліції, яке повинне проводитися незалежними соціологічними службами.

Законом України «Про національну поліцію» передбачено, що цей порядок визначається Кабінетом Міністрів України. Проте

положення відповідної Постанови Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 р. № 58 «Про затвердження Порядку проведення оцінки рівня довіри населення до Національної поліції» [5] потребують деталізації та конкретизації. Так, п. 4 цієї Постанови визначає, що «індикатори, за якими здійснюється проведення оцінки, визначаються МВС». У п.7. Постанови передбачено, що Національна поліція визначає й: питання, за якими проводиться дослідження рівня довіри відповідно до повноважень Національної поліції, визначених Законом України «Про Національну поліцію»; строки проведення оцінки; готує звіт про результати проведення оцінки відповідно до вимог пункту 24 Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996) тощо. Таким чином, втрачається сама сутність незалежності опитування населення щодо діяльності поліції, зокрема, покладання визначення індикаторів, строків проведення оцінки, підготовка кінцевого звіту за результатами проведення оцінки МВС України може вплинути на незалежність проведення оцінювання, що в свою чергу впливає на об'єктивність та ефективність проведення подібних досить витратних заходів.

Більш того, ми погоджуємося з думкою Є. О. Крапивіна [4, с. 85–86], що коли ми вимірюємо рівень довіри громадян до поліції та ефективність її роботи в очах громадян — «ми маємо справу з уявленням громадян про роботу поліції, а не про саму її роботу». Уявлення населення про діяльність поліції досліджується протягом останніх десятиліть і соціологи приходять до висновку, що уявлення громадян про поліцію як основний орієнтир без збалансування кількісних та якісних показників може привести до певних маніпуляцій [6]. По-різному оцінюють діяльність поліції громадяни, які мали правовідносини з працівниками поліції, й ті, хто не мав. «У тих людей, хто з поліцією не мав стосунків, довіра до неї буде просто показником довіри до влади в цілому» [7, с. 16]. Можна привести випадки, коли засоби масової інформації використовують не перевірені дані, що стосуються діяльності поліції, тому висвітлювана ними інформація може і не відображати реальної ситуації. І, як наслідок, у свідомості людей відбивається інформація, яка не відповідає фактичним подіям. Природно, такі явища сприяють формуванню негативного образу поліцейського. Тому необхідно реорганізувати підрозділи взаємодії з населен-

ням, зокрема наповнити їх ширшими повноваженнями та можливостями щодо інформування населення про стан боротьби зі злочинністю, проведенням просвітницьких заходів тощо.

Таким чином, діяльність інституту поліції слід орієнтувати на посилення соціальної спрямованості функціонування, а саме оцінювання рівня довіри громадян органам поліції. Доцільно конкретніше визначити систему оцінки і вимірювання ефективності діяльності поліцейських служб і підрозділів показниками, які враховують: а) стан забезпечення безпеки особи в захисті його прав та інтересів, забезпеченні безпеки його життя; б) своєчасне вирішення соціально-правових проблем громадян, які покладено на органи поліції; в) ступінь готовності поліцейських підрозділів щодо запобігання та припинення правопорушень і розкриття злочинів; е) рівень безпеки населення у процесі проведення оперативних дій.

Також необхідно напрацювати систему заходів спрямованих на обізнаність громадян про цілі органів поліції, а також їх права та обов'язки. Тому для порівняння і можливого запозичення досвіду щодо об'єктивної оцінки ефективності діяльності поліції доцільно дослідити стан такої роботи, у країнах, які напрацювали механізми ефективного контролю над правоохоронними органами. При цьому не можемо погодитися з І. Охріменко, [8, с. 142], що в країнах Європейського Союзу вироблені єдині «стандарти» оцінки ефективності поліцейської діяльності, бо таких «стандартів» ще немає. Більш того, деякі фахівці схильні вважати поліцейську діяльність такою, що не піддається ні кількісному, ні якісному оцінюванню [9, с. 150]. Однак правоохоронними органами країн Європейського Союзу, США напрацьовані певні заходи, за допомогою яких оцінюється ефективність діяльності поліції. Так, у США є досить обґрунтовані підходи та комплекс заходів щодо індивідуального оцінювання поліцейського чи якісної оцінки підрозділу. Однак, застосування «стандартів» оцінювання органів та підрозділів поліції у США є досить проблематичним. Це ускладнено тим, що поліція США не має єдиної організаційної побудови, а також поліція переважно підзвітна територіальним громадам. І саме громади визначають порядок та умови звітування поліції. Однак, у Великобританії у 2004 році було оновлено Систему оцінки діяльності, яку розроблено департаментом по стандартах роботи у співпраці з асоціацією поліцейських комітетів і вищих офіцерів поліції [4, с. 86]. Але ця Система оцінки діяльності не розповсюджується на інші країни ЄС.

Водночас протягом десятиліть правоохоронні органи США розробляли різні моделі для ефективної оцінки діяльності поліції. Так, у 1998 р для вдосконалення діяльності поліції була розроблена спеціальна «Болдерская програма», на підставі якої Інститут поліцейських досліджень висунув критерії «хорошої» організації поліцейської діяльності: знати чого хочуть домогтися поліцейські агентства; знати чого чекають громадяни від діяльності поліції; знати свою роботу; знати, що робить поліцейське агентство для якісного виконання своєї роботи; знати штат своїх працівників і допомагати їм у роботі [10].

В узагальненому вигляді у США якісна індивідуальна оцінка поліцейських ґрунтується на щорічній атестації. В процесі атестації визначаються не лише бали за досить великою кількістю показників, але й формується описова характеристика результатів діяльності поліцейського. При цьому поліцейські називають такі атестації «бюрократичними формальностями», які відбирають значну кількість часу та, інколи, у великих підрозділах перетворюється в механічне переписування. Однак, зрозуміло, що лише поліцейським проведення таких атестацій не дуже подобаються, а ступінь бюрократичного відношення до атестування переважно залежить від свідомості керівників на яких і покладено виконання таких обов'язків [11].

У свою чергу територіальні поліцейські підрозділи оцінюються за певними статистичними показниками, а також шляхом опитування місцевих жителів цих громад. При цьому можуть застосовуватися різні підходи: від елементарних опитувань до комплексних досліджень, під час яких оцінюються пріоритети місцевих жителів та очікування від діяльності поліції [11].

Дослідження щодо оцінювання ефективності діяльності поліції Великобританії свідчать, що характерною ознакою є залучення громадськості до широкого кола завдань, які починаються від розробки правил і визначення пріоритетів роботи поліції. Тому територіальні громади, громадські формування визнаються партнерами влади. Зокрема, для підготовки планів та оцінки результатів роботи поліції створюються спільні з громадськістю робочі органи (комісії, робочі групи) [4, с. 85]. Більш того, у Великобританії запроваджена вимога, щоб кожен підрозділ поліції мав у щорічному плані розділ удосконалення «якості роботи». Через кожні п'ять років реалізації програми проводиться інспектування підрозділів. Обов'язковою складовою ефективності діяльності

поліції є використання нею бюджетних коштів та інших надходжень на здійснення правоохоронної діяльності. Економічна ефективність є обов'язковим розділом у звітах керівників різних поліцейських структур.

Таким чином, важливим фактором для доцільності опитування населення є те, що громадяни володіють досить широкою інформацією про діяльність поліції. А органи поліції відповідно інформують місцеве населення про види своєї діяльності та вимоги до поліцейських. Так, плани роботи поліції, а також основні обов'язки поліцейських публікуються в доступному для громадян місці (на «Інтернет» сайтах) [4, с. 85]. Також місцеві жителі можуть знайти завдання поліції, принципи роботи і нормативи щодо виконання певних процесуальних дій. У зв'язку з тим, що опитування проводяться регулярно, поліція зацікавлена в тому, щоб зобов'язання, які беруть на себе поліцейські, були зрозумілими та реальними. Результати проведених опитувань публікуються у звітах, які перебувають у вільному доступі в мережі «Інтернет», публікуються у газетах і на сайтах інформаційних агентств, зокрема у вигляді «порівняльних» мап, списків кращих і гірших підрозділів чи служб тощо. Крім того, з кінця 70-х років минулого століття скарги громадян на дії поліцейських розглядалися незалежними від поліції органами: Комітетом з розгляду справ на поліцію, Управлінням з розгляду справ на поліцію, але на сьогоднішній день всі скарги розглядаються Незалежною комісією зі скарг на поліцію та уповноваженим неурядової корпорації [12].

Кількісні дані окреслених параметрів мають відображатися залежно від статистичних результатів і цифрових характеристик видів забезпечення. Збір, фіксація та узагальнення інформації у межах аналогічних кількісних показників передбачається сферою компетенції окремих служб. На нашу думку, мають братися до уваги насамперед показники об'єктивної статистики щодо злочинних проявів, надійності та компетентності персоналу, оптимального використання наданих ресурсів, а також результати опитування населення з проблемних питань діяльності поліції. Саме за таких характеристик можна буде говорити про розробку якісних планів та складання об'єктивних звітів роботи поліції, а звідси — надання правоохоронних послуг, спрямованих на забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, протидії злочинності тощо. Крім того, заслуговує на увагу й потреба нормати-

вного передбачення окреслених показників роботи поліції та критеріїв її оцінки, а також заходів адміністративно-правового забезпечення, адже за специфічних умов професійної діяльності суб'єктів правозастосування протидія з боку зацікавлених осіб нерідко здатна викликати несприятливі наслідки.

Висновки. Висловлені та обґрунтовані нами позиції не обмежують кола адміністративно-правових аспектів щодо оцінювання ефективності діяльності органів національної поліції. Вони періодично актуалізуються в сучасній юридичній практиці, а отже — й у науковому пізнанні. Проте, навіть з огляду на викладене, можна стверджувати, що потрібне теоретико-правове переосмислення та практичне впровадження комплексного підходу до оцінювання ефективності діяльності органів і підрозділів поліції України.

На жаль, основний критерій, яким є громадська думка, поки що залишається практично не реалізованим. Можна констатувати, що продовжує домінувати відомча оцінка на основі статистичних показників. Очевидно, що громадська думка як критерій оцінки ефективності діяльності поліції вимагає переосмислення. Цього вимагають і положення статті 11 «Взаємодія з населенням на засадах партнерства» Закону України «Про Національну поліцію», де передбачено, що діяльність поліції здійснюється «в тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства і спрямована на задоволення їхніх потреб».

У зв'язку з цим, доцільно нормативно закріпити порядок ефективних прийомів і засобів спілкування з населенням, зокрема, створити в територіальних органах поліції громадські ради, до яких будуть входити представники громадських організацій, органів місцевого самоврядування, представники великих житлових комплексів, керівники волонтерських груп і молодіжних організацій. Саме у такій співпраці розробляти плани охорони громадського порядку та законності. Вважаємо, що доцільно повернутися до питання добровільного залучення громадян до охорони правопорядку шляхом матеріального заохочення. Необхідно запровадити висвітлення планів діяльності територіальних органів поліції, а також розглянути питання щодо створення незалежної комісії з розгляду скарг на діяльність поліцейських. Це пов'язано не тільки з різноманітністю тих функцій, які здійснює поліція, а й з істотною відмінністю правосвідомості населення в різних регіонах країни та в міських і сільських жителів.

З метою формування об'єктивної громадської думки про діяльність поліції слід щорічно розробляти комплекс заходів, а також мати довгострокову стратегію інформування, виховання населення та подальшої співпраці з населенням. Важливо своєчасно інформувати громадян про державну політику в галузі охорони громадського порядку і забезпечення безпеки громадян, боротьби з злочинністю і заходи щодо її реалізації. Для цього варто поновити систему звітування керівників органів національної поліції перед територіальними громадами, використовувати доступні можливості засобів масової інформації як одного з провідних каналів формування і поширення громадської думки. Така система, на наш погляд, дозволить, по-перше, зробити громадську думку реальною, адекватною, своєчасною і більш прийнятною пересічним громадянином. По-друге, покращить взаємодію між правоохоронними органами та суспільством, так як, з одного боку, буде розвивати громадянську відповідальність і активність, з іншого боку, підвищувати авторитет національної поліції в очах суспільства, робити її діяльність зрозумілою, а її труднощі — очевидними.

Список використаних джерел

1. Костина Н.Б. Социальное управление и социальная политика. *Российское общество и социология в XXI веке: социальные вызовы и альтернативы : тезисы докладов и выступлений на II Всероссийском социологическом конгрессе* : в 3 т. М. : Альфа-М, 2003. Т. 3.
2. Егорышев С.В., Толкачев К.Б. Социология организаций. Органы внутренних дел как социальная организация : монография. Уфа : Уфимский юридический институт МВД РФ. 1997. 180с.
3. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 року № 580-УІІ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/580-19>
4. Оцінка ефективності роботи поліції в Україні: від «палиць» до нової системи (на прикладі органів досудового розслідування). Науково-практичне видання/ Крапивін С.О. Київ: Софія-А, 2016. 120 с.
5. Про затвердження Порядку проведення оцінки рівня довіри населення до Національної поліції: Постанова Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 р. №58 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/58-2018-%D0%BF>
6. Відзначається значний вплив на свідомість людини щодо сприйняття діяльності поліції кризь призму телевізійних серіалів, таких як «Менти», «Опера», «Глухарь». Більш того, під час опитування можливо будуть вчинені резонансні кримінальні злочини, які можуть суттєво вплинути на кінцеві результати опитування, які передбачали оцінювати діяльність поліції за рік.

7. Кобзін Д., Черноусов А., Коренева К., Колоколова М. Моніторинг незаконного насильства в поліції України (2004–2017 рр.), Харків, Харківський інститут соціальних досліджень (ХІСД). 2017. 97 с.

8. Охріменко І. Оцінка ефективності діяльності органів і підрозділів національної поліції України: погляд на проблему. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. — № 11. С. 139–144.

9. Подгайный А. М., Шиенкова А. С. Зарубежный опыт оценки эффективности деятельности полицейских структур. *Вестник КРУ МВД России*. 2014. № 4 (26). С. 126–129.

10. Тюрин В. Оценка деятельности полиции государственными и негосударственными институтами зарубежных стран. — Режим доступа: http://www.law-n-life.ru/arch/103_Tjurin.dos.

11. Hickman, Matthew J. and Brian A. Reaves. (2001)/ Community Policing in Local Police Department, 1997 and 1999. Washington, DC: Bureau of Justice Statistics.

12. Титков А.С. Оценка деятельности полиции в Англии и Уэльсе / Фонд «Общественный вердикт». Режим доступа: <https://studylib.ru/doc/5024209/1-obshhestvennyj-verdikt>

Стаття надійшла до редакції 17 червня 2019 р.

УДК 342.9

DOI 10.33111/lre.2019.18.085

*Г. І. Дзяхар**,
старший викладач кафедри
підприємницького та корпоративного права
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРАВ ДІТЕЙ В ІНТЕРНЕТ-ПРОСТОРІ

У статті аналізуються окремі питання законодавства у сфері адміністративно-правового забезпечення інформаційних прав дітей в Інтернет-просторі. Авторка аналізує законодавство України, міжнародні та європейські нормативні джерела на предмет врегульованості безпосередньо інформаційних прав дітей в Інтернет-просторі та їх адміністративно-правового забезпечення.

*Dziakhar H.I., Senior Lecturer at the Entrepreneurship and Corporate Law Department in Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman.

SPECIFIC ISSUES OF LEGISLATION IN THE FIELD OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL SUPPORT OF CHILDREN'S INFORMATION RIGHTS IN THE INTERNET SPACE